

2019-12-10

Förslag till utskottsinitiativ om tilläggsdirektiv till utredningen om utlänningsärenden med säkerhetsaspekter

Under de senaste veckorna har det rapporterats om flera personer som bedömts utgöra hot mot Sveriges säkerhet och som trots beslut om utvisning har släppts ur förvar. Bakgrunden till att de släppts har varit att verkställighetshinder medfört att utvisningarna inte kunnat genomföras. Enligt Säkerhetspolisen handlar det om såväl personer som bidrar till islamistisk radikaliserings som en person som tidigare dömts för terrorfinansiering.

Många människor har med rätta reagerat på att individer som myndigheterna har beslutat ska utvisas för att de utgör ett hot mot Sverige ska inte släppts fria ut i samhället. Faktum är att regeringen redan för länge sedan fick i uppdrag att se över just den lag vars brister vi nu ser effekterna av. I överenskommelsen om åtgärder mot terrorism från 2017 ingick en översyn av lagen om särskild utlänningskontroll, till följd av att lagen enligt en inlägga till regeringen från Säkerhetspolisen är otydlig, svårtolkad och svårtillämpad. Vi var överens om i terroröverenskommelsen att lagen behöver ses över och att de luckor som fanns skulle täppas till. Efter överenskommelsen tog det regeringen över ett år att tillsätta en utredning (utredningen om utlänningsärenden med säkerhetsaspekter). Närmare bestämt tog det 443 dagar. Utredningens direktiv har dock begränsats så att den enligt ministern och vad som framkom i den särskilda debatten i riksdagen den 29 november inte ens tittar på den aktuella frågan. Trots det har utredningstiden redan förlängts med över ett år. Det är uppenbart att regeringen saknar insikt om de hot som Sverige utsätts för och att regeringen saknar initiativförmåga och lösningar.

Enligt lagen om särskild utlänningskontroll får en utländsk medborgare utvisas ur landet om det är särskilt påkallat av hänsyn till rikets säkerhet. Svenska myndigheter har också möjlighet att hålla personer som är en säkerhetsrisk i förvar inför utvisning. I de fall det fattats beslut om att en person ska utvisas enligt lagen om särskild utlänningskontroll och det därefter anses föreligga hinder för att verkställa utvisningen är det dock inte längre möjligt att hålla kvar personen i förvar. Det innebär i praktiken att de förhållanden som råder i den utländska medborgarens hemland avgör hur säkerheten i Sverige kan upprätthållas. Det bör för det första övervägas hur verkställighetshinder bör bedömas, i vilken utsträckning dessa går att påverka genom exempelvis diplomatiska garantier och om ett system med diplomatiska garantier bör lagfästas på det sätt som exempelvis skett i England. Det kan i sin tur få påverkan

på hur förutsättningarna ser ut för möjligheten att hålla kvar personer i förvar. Det bör för det andra övervägas hur de fall där det inte är möjligt att verkställa utvisningar ska hanteras och på vilket sätt ska samhället kunna skydda sig mot personer som anses utgöra ett säkerhetshot inom ramen för de internationella konventioner som gäller. Vidare bör även konsekvenserna för personer som inte följer en beslutad anmälningssplikt ses över i skärpande riktning. Det är anmärkningsvärt att regeringen inte ens är intresserad av att göra en djupare analys i dessa avseenden.

Man kan konstatera att samhället sviker när inte tillräckliga åtgärder kan sättas in för att skydda oss mot personer som anses utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet. Personer som bedöms utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet av såväl regeringen som Säkerhetspolisen och Migrationsverket kan ändå röra sig i princip fritt i det svenska samhället. Det är en brist som regeringen tycks finna sig i men som vi inte kan acceptera. Moderaternas uppfattning är att staten inte bara en skyldighet att tillgodose enskilda personers rättssäkerhet utan även en skyldighet att skydda medborgarnas säkerhet.

Utskottet bör därför föreslå riksdagen att tillkännage för regeringen att den skyndsamt bör fatta beslut om tilläggsdirektiv till utredningen om utlänningsärenden med säkerhetsaspekter, alternativt skyndsamt tillsätta en ny utredning, som omfattar den ovan beskrivna situationen.

Johan Forssell (M)